

сільськогосподарських підприємств. Облік і фінанси АПК. 2011. № 4. С. 134-137.

9. УАК: Аграріям важко, прострочення кредитів різко зросло // Українська аграрна конфедерація [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://agroconf.org/content/uak-agrariyamvazhko-prostrochennya-kreditiv-rizko-zroslo>.

Іваськів Наталія

Здобувач вищої освіти

ОС «Магістр»

Спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»

Науковий керівник: **Чикуркова А.Д.**,

д.е.н., професор, завідувач кафедри менеджменту,

публічного управління та адміністрування

Подільський державно аграрно-технічний університет,

м. Кам'янець-Подільський

МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ

Корпоративний менеджмент в сучасному світі є невід'ємною частиною будь-якого підприємства. Корпоративне управління — це неоднорідна система, за допомогою якої можна, враховуючи специфічні галузеві та ментальні нюанси спрогнозувати можливі варіанти розвитку подій на підприємствах, які ведуть свою діяльність у національних межах та за її кордоном.

Категорія «корпоративне управління» у нинішніх тенденціях розвитку підприємств набуває все більшої актуальності. Адже ефективне використання даного набору інструментів нерідко стає вирішальним фактором успішної роботи компаній в умовах ринкової економіки. Сутність даної категорії полягає у поєднанні цілей та інтересів акціонерів компанії, Ради директорів, менеджерів, інвесторів та інших зацікавлених осіб задля досягнення високої ефективності функціонування конкретного підприємства. Тобто,

корпоративне управління виступає у ролі своєрідної парасолі, що поєднує інтереси усіх зацікавлених груп учасників [1, 2].

Ефективність застосовуваних методів та використаних прийомів залежить від того, яку саме модель корпоративного управління компанією бере за основу керівництво підприємства. Адже обмірковане рішення, яке може вплинути не тільки на те як пройдуть ділові переговори, а й на подальшу долю фірми, можна прийняти лише за умови дотримання норм та стандартів корпоративного

Трансформаційні процеси в економіці України зумовили актуальність проблематики з корпоративного управління. Це пов'язано з приватизацією державної власності, відродженням різних форм корпорацій, появою нової системи суспільних та виробничих відносин.

Корпоративне управління дає змогу вирішити ряд завдань, одним із яких може виступати контроль та нагляд за управлінським персоналом, його діями в умовах суперечливості функцій володіння та управління корпорацією з причини «розпорошеності» акціонерного капіталу.

Проблеми розвитку корпоративного сектора висвітлено в різних аспектах науковцями, а саме: правове регулювання відносин, формування інформаційного поля корпорацій, управління фінансовими ресурсами корпорацій, управління розвитком корпорацій та гармонізація інтересів учасників корпоративного управління, розбудова системи корпоративних відносин.

У вузькому розумінні корпоративне управління полягає у забезпеченні діяльності менеджерів щодо управління підприємством в інтересах власників-акціонерів. У широкому розумінні корпоративне управління – це захист та врахування інтересів інвесторів, що роблять свій внесок у діяльність корпорації.

Корпоративне управління - це управління організаційно-правовим полем бізнесу, оптимізацією організаційних структур, побудова внутрішньо-та між фірмових відносин компанії відповідно до прийнятих цілей. Такий

погляд на сутність корпоративного управління відображає взаємозв'язок корпоративного управління та управління інтегрованими корпоративними структурами.

Корпоративний сектор в економіці України сьогодні є настільки вагомим, що без урахування його особливостей держава не в змозі впливати на будь-які економічні процеси. Адже в країні нараховується понад 3,3 тис. підприємств державної форми власності, з яких біля 1,0 тис. заборонено до приватизації, і понад 1,5 тис. акціонованих підприємств з державними частками в акціонерному капіталі[3].

Державна частка корпоративної власності є тією частиною державної власності, яка бере участь у системі державного регулювання економіки країни. Вона потребує визначення завдань і критеріїв оцінки ефективності управління державними корпоративними правами, враховуючи сутність та інституційні завдання державної власності, для якої макроекономічні показники відіграють другорядну роль, підпорядковану необхідності забезпечення зайнятості.

Ефективність корпоративного управління визначають як результат поєднання чотирьох факторів, які застосовують відповідно до національної або регіональної специфіки: особливості національного законодавства, тип власності, органи управління, суспільний тиск. Вивчаючи їх, можна досягнути глибшого розуміння національного "регуляційного" середовища, з яким взаємодіють корпорації [4].

Концептуалізація корпоративного управління за цими уявленнями дозволяє дослідити та зрозуміти сили, які впливають на компанію.

Можна ідентифікувати сили, від яких залежить поведінка компанії, і розглянути суперечливі вимоги, що впливають на її діяльність. Звичайно, ці елементи постійно змінюються. Причому не існує критеріїв, за якими можна скласти "рейтинг" регуляційних законів і норм, типів власності чи суспільних традицій як джерел впливу на корпорацію.

При дослідженні ефективності КУ достатньо важко визначитись із конкретним підходом, що пов'язано з різними країнами, їх традиціями та культурою. Усі підходи повинні базуватись, перш за все, на таких принципах, як прозорість, чесність, відповідальність та підзвітність[1, 5].

По-перше, можемо визначити ефективність КУ як результат об'єднання наступних чотирьох факторів (їх доцільно застосовувати у відповідності з національною або регіональною специфікою): особливості національного законодавства, органи управління, тип власності, суспільний тиск. Дослідження перелічених чинників дозволить досягти більш глибокого розуміння національного середовища державних регуляцій, з яким контактують корпорації. Висвітлення ідеї КУ за цими уявленнями дозволить виділити певні фактори, що здійснюють вплив на організацію та зрозуміти, характер і наслідки цих впливів.

По-друге, у якості способу оцінки ефективності КУ можна вивести такий, як ідентифікація сил, під впливом яких визначається поведінка компанії, виявлення суперечливих вимог, що впливають на діяльність організації. Звичайно, ці елементи є динамічними, постійно перетворюваними. До того ж неможливо обрати конкретні критерії, за якими можна було б скласти «список» регулятивних норм та законів, типів власності чи традицій суспільства як осередків впливу на організацію.

І, по-третє, виділено такі групи показників та необхідний інструментарій, що є необхідними та достатніми при проведенні оцінки ефективності КУ

1. Показники, що відображають ступінь дотримання в компанії принципів корпоративного управління.

2. Показники, що характеризують результати фінансово-господарської діяльності компанії.

3. Показники, що відображають ризики корпоративного управління[1,6].

Оцінка ефективності КУ має бути комплексною, і насамперед визначати, чи сприяє впровадження такого різновиду менеджменту на підприємстві вирішенню його проблем, підвищенню ефективності функціонування організації, досягненню поставлених цілей. Використання зазначеного інструментарію дозволить визначити рівень впровадження КУ на підприємстві, його доцільність та ефективність, дотримання головної мети акціонерного товариства – забезпечення добробуту акціонерів а також їх прав, ефективність контролю за фінансово-господарською діяльністю товариства, ефективність роботи наглядової ради та правління, розкриття інформації та прозорості діяльності, співпрацю із зацікавленими особами.

Список використаних джерел

1. Суржик В.Г. Роль корпоративного управління у умовах трансформації економіки. Науковий вісник ЧДІЕУ. 2011. № 2 (10). С. 139-144.
2. Прокопчук Л.М., Чикуркова А.Д., Ногачевський О.Ф. Формування і розвиток системи корпоративного управління в акціонерних товариствах: теорія, методика і практика: Кам'янець-Подільський: Видавець ПП Зволейко Д.Г., 2014. 173 с.
3. Доманчук Д.П., Чикуркова А.Д., Прокопчук Л.М. Стан формування і ефективність функціонування акціонерних товариств Хмельницької області. Інноваційна економіка. 2013. №3(41). С. 139-144.
4. Чикуркова А.Д. Емісійна стратегія публічних акціонерних товариств. Інноваційна економіка. 2014. №1(50). С. 146-152.
5. Чикуркова А.Д., Прокопчук Л.М. Теоретико-методичні підходи до оцінки корпоративного управління в акціонерних товариствах. Менеджмент у ХІІ сторіччі: методологія і практика: Матеріали Міжнародної наук.-практ. конф. (м. Полтава, 16-17 травня 2013 року). Полтава: Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка. 2013. С. 14-16.

6. Доманчук Д.П., Чикуркова А.Д., Прокопчук Л.М. Оцінка фінансового стану акціонерних товариств Хмельницької області. Інноваційна економіка. 2013. №6(44). С. 111-116.

Іваськів Наталія

Здобувач вищої освіти 1 курсу ОС Магістр спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»

Науковий керівник **Лаврук О.С.**,

к.е.н., доцент кафедри менеджменту, публічного управління та адміністрування

Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський

СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ БІЗНЕСУ ЯК НЕОБХІДНА СКЛАДОВА ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ СУЧАСНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Як свідчить світова, практика ринковий успіх підприємства визначається не лише характеристиками товарів і послуг, що пропонуються споживачам, а й усіма аспектами його поведінки, вмінням вибудовувати справедливі та взаємовигідні стосунки з широким колом зацікавлених сторін. Механізмом формування сталих норм і переконань, прийнятих в організації, є організаційна культура, яка визначає способи мислення її працівників. Успішні підприємства характеризуються високим рівнем організаційної культури, що базується на загальнолюдських цінностях, повазі інтересів як окремих осіб, на яких впливає господарська діяльність, так і суспільства в цілому. Необхідність врахування при прийнятті управлінських рішень, окрім економічної доцільності, соціальних, культурних та екологічних критеріїв є аксіомою для підприємств розвинених країн, запорукою їх конкурентоспроможності в довгостроковій перспективі, так і алгоритм їх дій.

Вважається, що організаційна культура може формуватись: 1) спонтанно, під впливом факторів зовнішнього і внутрішнього середовища та 2)